ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 140 (3622).

18 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйини катта тўёналар билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилаётган Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз деҳқонлари ҳозирнинг ўзидаёқ юбилей йилидаги юксак социалистик мажбуриятларини айрим соҳалар бўйича ортиғи билан адо этишга муваффақ бўлмоқдалар. Куни-кеча колхоз сабзавоткорлари давлатга картошка сотиш йиллик планини областдагина эмас, балки республикада биринчи бўлиб бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар. Эл дастурхонига 548 тонна картошка етказиб берилди. Шундай қилиб, йиллик план фақат эртаги картошка ҳисобигагина ортиғи билан адо этилди.

Ҳали колхознинг картошка пайкалларида ҳосил кўп. Деҳқонлар ҳосилни йиғиб олиб, пешма-пеш давлат омборига жўнатар эканлар, эртаги картошкадан яна камида 150 тонна, кечки картошкадан эса 450 тонна ҳосил етказиб беришга қатъий бел боғладилар. Колхоз сабзавоткорлари юбилей йилида давлатга картошка сотиш планини 200 процентдан анча ошириб юборишга муваффақ бўладилар.

Хўжалик ғаллакорлари ҳам катта зафар қучдилар. Улар мавсум бошидан бери кўрсатаётган ғайрат-шижоатлари туфайли қисқа фурсат ичида давлатга дон сотиш йиллик планини 105 процент қилиб бажардилар. Свердлов номли колхоз деҳқонларининг бу икки катта ғалабаси — шонли юбилейга ҳозирланган дастлабки тўёнадир.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 17 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери
ЎРТА ЧИРЧИҚ	123,4
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	101,6
Бекобод	93,2
Оржоникидзе	86,5
Янгийўл	49,1
Бўка	45,9
Калинин	13,4
Область бўйича	91,4

ҒАЛЛАКОРЛАР ЮТУҒИ

Юқори Чирчиқ районининг азамат меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 50 йиллик юбилейи шарафига олиб борилаётган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, давлатга ғалла сотиш планини муддатидан анча илгари ортиғи билан бажардилар. Район колхоз ва совхозлари Ватан омборларига 8950 тоннадан ортиқ ғалла армуғон этдилар.

Район ғаллазорларида бу йил ҳосил жуда баракали бўлди. Беноён майдонларда 111 та комбайн шиддат билан ишлаб турди. Механизаторлар кун сайин ғайратга ғайрат қўшиб меҳнат қилишди. Бу фидокорлик ўзининг ажойиб самарасини кўрсатди: район ғалла сотиш планини жуда қисқа фурсат ичида тўла адо этди.

«Паркент» боғдорчилик ва узумчилик совхозининг ғаллакорлари юбилей йилида кишини ҳайратга соларли ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Хўжаликнинг Саъдулла Остонақулов сингари азамат комбайнчилари кўрсатган ғайрат-шижоат туфайли тўрт кун деганда давлатга ғалла топшириш плани бажарилди. Ҳозирги кунга келиб эса, совхоз ғаллакорлари йиллик планни 257 процент қилиб бажардилар.

Райондаги «Гулистон» колхозининг ғаллакорлари ҳам биринчилар қатори ғалаба рапорти беришди. Комплекс механизациялашган ғаллачилик звеноларининг бошлиқларидан О. Маҳмудов, А. Муҳаммаджонов, Ш. Турсунов сингари ўртоқлар ҳар куни ўз комбайнлари билан 150—160 тоннадан ғалла йиғиштириб олмоқдалар. Колхоз шоферларидан П. Маҳмудов, Р. Ҳамидов, М. Хидоятов, Э. Умаров ўртоқлар йиғиштириб олинган донни тайёрлов пунктларига пешма-пеш етказиб беришда астойдил жонбозлик кўрсатмоқдалар.

«Ўзбекистон», «Ленинобод», «Коммуна», «Политотдел», «Ленинский путь», «Правда» колхозлари ва 12-боғдорчилик совхозининг ғаллакорлари ҳам давлатга дон сотиш йиллик планини муваффақиятли бажардилар. Ғалла ўрим-йиғими мавсумида Паркент ғалла қабул қилиш пунктининг коллективи ҳам зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Район ғаллазорларида ўрим-йиғим ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Азамат ғаллакорлар эндиликда ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажариб, Улуғ Октябрнинг ярим асрлик тўйини муносиб тўёналар билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

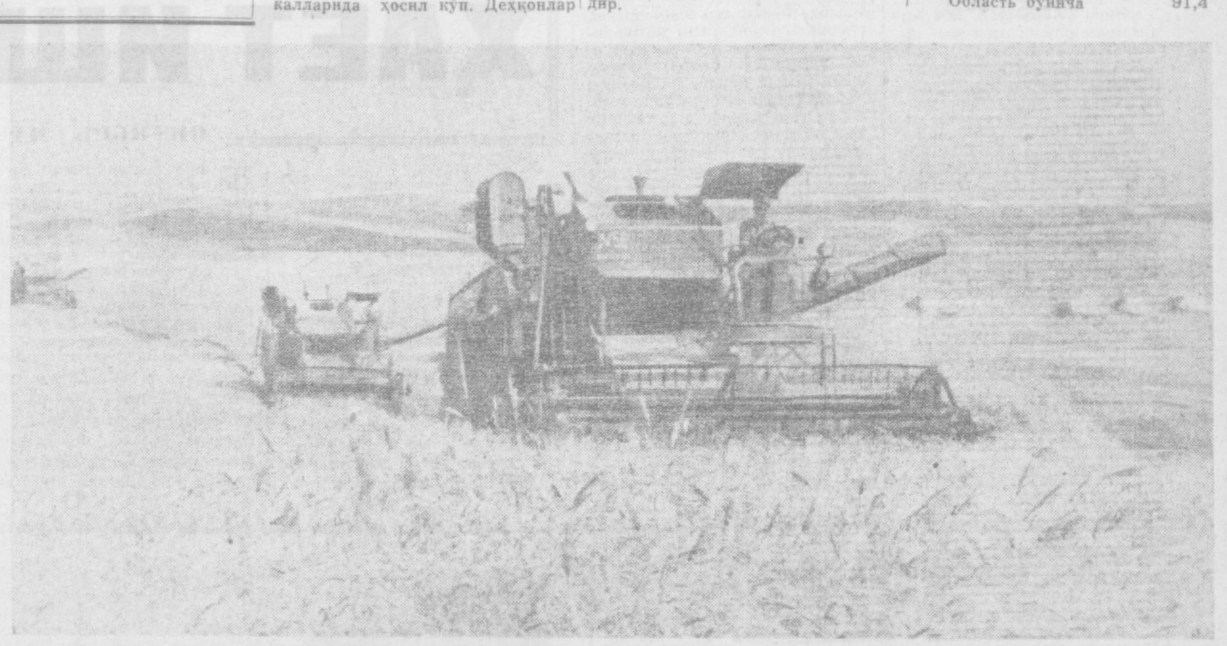

Суратда: Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» совхозида ғалла ўрим-йиғими пайти.

А. Абалян фотоси.

ЗАВОД 25 ЁШДА

Яқинда Тошкентдаги В. И. Ленин номли радиолампа заводи кўп минг кишилик коллективининг катта байрами бўлди — корхонанинг барпо этилганига чорак аср тўлди.

Санъат саройида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу шонли санага бағишланди. Шаҳардаги бошқа саноат корхоналарининг вакиллари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари юбилярни қутламоқ учун бу ерга келишди.

Корхона ўз йилномасига кўпгина ёрқин саҳифалар ёзди. Завод мамлакатдаги ўзи каби корхоналар мусобақасида бир неча марта ғолиб чиқди ва ўтган йили ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин орденига сазовор бўлди.

Завод коллективи корхонанинг 25 йиллик юбилейини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлади. Совет давлатининг 50 йиллиги шарафига олинган мажбуриятда кўзда тутилганидан анча кўп пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Тантанали қисмдан кейин катта байрам концерти қўйиб берилди. Республика фестивалининг лауреатлари деган номга сазовор бўлган бадиий ҳаваскорлик коллективлари Санъат саройи саҳнасида ўз маҳоратларини кўрсатдилар. (ЎзТАГ).

СИГИРЛАР: — Ҳой, «юзинг»-да кўзинг борми, токайгача бизни алдайсан?!

А. Холиқов чизган расм.

СОЦИАЛИСТИК ВАТАНИМИЗНИНГ ЯНГИ ЮТУҚЛАРИ

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1967 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари Совет давлатининг бўлажак эллик йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириб, ўтган ярим йил ичида экономикани ривожлантириш, халқ фаровонлигини ва маданий савиясини юксалтиришда янги муваффақиятларга эришдилар. Бу тўғрида СССР Марказий статистика бошқармасининг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1967 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида эълон қилинган ахборотида гапирилади.

САНОАТ

Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилиги бўйича ярим йиллик план ошириб бажарилди, дейилади Марказий статистика бошқармасининг ахборотида. Юбилей йилининг биринчи ярмида пландан ташқари тўрт миллиард сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. **Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10,6 процент ўсди.**

Саноатнинг айрим тармоқлари маҳсулот чиқаришни қуйидагича кўпайтирди. Электр энергияси ва иссиқлик энергияси — 10 процент, ёқилғи саноати — 6 процент, қора ва рангли металлургия — 9 процент, химия саноати — 13 процент, машинасозлик ва металл ишлаш — 13 процент, ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати — 8 процент, бинокорлик материаллари саноати — 10 процент, енгил саноат — 12 процент, озиқ-овқат саноати — 8 процент. Саноат маҳсулотининг умумий ҳажмидан маданий-маиший ва хўжаликка доир буюмлар ишлаб чиқариш — 15 процент кўпайган.

Биринчи ярим йилнинг охирига бориб бутун саноат маҳсулотининг тўртдан бир қисмидан кўпроғини ишлаб чиқараётган 3,6 мингдан кўпроқ саноат корхонаси планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилди. Янги шароитда ишлаган корхоналар маҳсулот реализация қилиш ва фойда олиш юзасидан белгиланган оширилган планларни ортиғи билан бажардилар. Бу корхоналарда маҳсулот реализация қилиш ҳажми 1966 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 12 процент, фойда олиш 22 процент, меҳнат унумдорлиги 8 процент ошди.

Биринчи ярим йиллик планни барча умум иттифоқ ва иттифоқ — республика саноат министрликлари ошириб бажардилар. Барча иттифоқдош республикалар ҳам ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ҳамда саноат маҳсулотининг кўпчилик энг муҳим турлари бўйича ярим йиллик планни ошириб бажардилар.

Умуман мамлакат бўйича саноат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш қуйидаги маълумотлар билан характерланади: (Қавс ичида келтирилган рақамлар шу маҳсулотни ишлаб чиқариш ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан қанча процент кўпайганлигини кўрсатади:).

Электр энергияси — 292 миллиард киловатт-соат (10), нефть — 139 миллион тонна (8), газ — 78,6 миллиард куб метр (11), кўмир — 295 миллион тонна (0,9), чўян — 36,6 миллион тонна (6), пўлат — 50,6 миллион тонна (6), минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — 19,8 миллион тонна (15), пластик массалар ва синтетик смола 538 минг тонна (19), химиявий толалар 248 минг тонна (11), турбиналар — 7,2 миллион киловатт (4), турбиналарнинг генераторлари — 7,2 миллион киловатт (14), автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси воситалари — 1318 миллион сўмлик (16), автомобиллар — 356 минг дона (10), тракторлар — 199 минг дона (6), ғалла ўриш комбайнлари — 49,8 минг дона (10), ташиб олинган иморатбоп ёғоч (колхоз тайёрлаган бу ҳисобга кирмайди) — 145 миллион кубометр (7), қоғоз — 1,9 миллион тонна (7), цемент — 41,5 миллион тонна (6), йиғма темир бетон — 34 миллион кубометр (11), ғишт (колхозлар тайёрлагани бу ҳисобга кирмайди) — 16,6 миллиард дона (4) ва ҳоказо.

Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

Ип-газлама — 2924 миллион квадрат метр (4), жун газлама — 265 миллион квадрат метр (9), зиғир толасидан тўқилган газлама — 321 миллион квадрат метр (7), шойи газлама — 459 миллион квадрат метр (7), тикувчилик буюмлари — 5,7 миллиард сўмлик (6), ички трикотаж — 406 миллион дона (8), устки трикотаж — 122 миллион дона (13), чарм пойафзал — 280 миллион жуфт (8), овланган балиқ ва денгиздан олинган маҳсулотлар — 3,5 миллион тонна (10), соатлар — 16,9 миллион дона (6), радиоприёмниклар ва радиолалар 3,1 миллион дона (20), телевизорлар — 2,4 миллион дона (12), холодильниклар — 1279 минг дона (24), мебель — 1067 миллион сўмлик (9).

Саноат корхоналари ишининг техника-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ярим йиллик плани ошириб бажарилди. Саноатда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 7 процент ўсди.

Саноат маҳсулоти таннархини камайтириш плани ҳам бажарилди. Маҳсулот таннархини камайтиришдан олинган пландан ташқари тежам қарийб 400 миллион сўмни ташкил этди.

Умуман халқ хўжалиги бўйича ўтган ярим йил ичида фойда олиш 16 процент, саноатда эса 20 процент кўпайди.

Умуман саноат планни бажаргани ҳолда бир қисм корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва фойда олиш топшириқларини бажармадилар.

Замонавий техник талабларга мос бўлган янги маҳсулотнинг кўпгина турларини кўплаб ишлаб чиқариш шу ярим йил ичида ўзлаштирилди. 1,5 миллион ихтиро ва рационализаторлик таклифлари халқ хўжалигига жорий қилинди. Шу билан бирга бир қанча министрликларга қарашли айрим корхоналар янги техника, илғор технология, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштиришни жорий қилиш юзасидан ўзлари учун белгиланган топшириқларни бажармадилар. Сўнгги йилларда фойдаланишга топширилган бир қанча саноат корхоналари ва цехларда чўян, пўлат, прокат, фосфорит уни, химия ускуналари, цемент, қоғоз ва маҳсулотнинг баъзи бошқа турларини ишлаб чиқариш юзасидан лойиҳада белгиланган қувватга эришилмади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Колхоз ва совхозлар баҳори экинлар экишни уюшқоқлик билан ўтказдилар, дейилади Марказий статистика бошқармасининг ахборотида. Экин экиш юзасидан хўжаликлар томонидан белгиланган план ортиғи билан бажарилди.

Мамлакатнинг кўпгина районларида ғалла ўрим-йиғими авж олдириб юборилди. Пичан ўриш ва ем-хашак тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Бироқ, бир қанча жойларда пичан ўришни уюштиришда камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Чорвачиликни ривожлантиришда муваффақиятларга эришилди. Колхоз ва совхозларда гўшт етиштириш ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 21 процент, сут етиштириш 8 процент, тухум етиштириш 15 процент ортди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сутнинг ўртача миқдори 6 процент кўпайди, давлатга сотилаётган чорва молларининг семизлиги ошди, парранданинг тухум бериши кўпайди.

Бир июлда колхоз ва совхозларда қорамол 70,6 миллион бошга (ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кўпайиш 0,6 процент), шу жумладан сигирлар 23,8 миллион бошга (кўпайиш бир процент) етди, чўчқалар 36,5 миллион бош (саккиз процент камайган) эди, қўй ва эчкилар 136,9 миллион бошга етди (6 процент кўпайди). Аҳолининг шахсий мулки бўлган сигирлар, қўйлар ва эчкилар кўпайди.

Чорвачилик маҳсулотини етиштириш кўпайганлиги шу маҳсулотларнинг давлат томонидан харид қилинишини кўпайтиришга имкон берди. Хўжаликларнинг ҳамма категориялари давлатга тирик вазнда 5,5 миллион тонна чорва ва парранда сотдилар (1966 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан ўсиш 23 процент), 20,6 миллион тонна сут (ўсиш 8 процент), 8,4 миллиард дона тухум (ўсиш 7 процент) сотдилар.

Қишлоқ хўжалигининг моддий техника базасини янада мустаҳкамлаш давом эттирилди. Қишлоқ хўжалиги давлатдан ярим йил ичида 139 минг трактор (15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда 294 мингта трактор), 46 минг юк автомобили, 43 минг ғалла комбайни, 17 миллион тонна минерал ўғит олди ва ҳоказо.

ТРАНСПОРТ

Дарё транспортидан бошқа транспортнинг ҳамма турлари юк обороти ва юкларни ташиб бериш планини бажарди. Дарё транспорти юк обороти планини бажаролмай қолди. Ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан юк обороти планини темир йўл транспорти (1064 миллиард тонна-километр) 8 процент кўпайтирди. дарё транспорти (53 миллиард тонна-километр) — 4 процент; умум фойдаланаётган автомобиль транспорти (26 миллиард тонна-километр) 8 процент. Нефть қувурлари орқали нефть ўтказиш (88 миллиард тонна-километр) — 9 процент, денгиз транспорти — 15 процент кўпайтирди.

Ҳаво транспорти ярим йиллик планни ошириб бажариб, шу давр ичида пассажирлар ташишни 17 процент кўпайтирди.

Транспортнинг ҳамма турлари 1966 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 11 процент кўп фойда олди.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган ярим йил ичида марказлаштирилган капитал маблағлар ҳисобидан жамики қиммати 9 миллиард сўмликдан кўпроқ бўлган асосий фондлар ишга туширилди. Давлат марказлаштирилган капитал маблағларнинг ҳажми биринчи ярим йилда қарийб 18 миллиард сўмни ташкил қилди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 6 процент кўпайди.

Шу билан бирга асосий фондларни, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва давлат марказлаштирилган капитал маблағларидан фойдаланишнинг ярим йиллик планлари тўла бажарилмай қолди.

Қурилишда меҳнат унумдорлиги 6 процент ошди, қурилиш-монтаж ишларининг таннархи бир мунча пасайди. Пудрат ташкилотлари олаётган фойда олти процент кўпайди. Бироқ, йилнинг биринчи ярмида меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш ва таннархини пасайтириш топшириқлари тўла бажарилмай қолди.

ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИНГ ВА МАДАНИЙ ДАРАЖАСИНИНГ КЎТАРИЛИШИ

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчилар сони йилнинг биринчи ярмида ўрта ҳисобда 81 миллион кишига етди. Уларнинг пул билан олаётган ойлик ўртача иш ҳақи ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 3,5 процент ошиқ бўлди. Колхозларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишдан қўлга киритаётган тушумлари кўпайди, натижада колхозчилар меҳнатига тўланаётган ҳақ ошди. Аҳоли ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан 24,1 миллиард сўмлик ёки 1966 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 6,7 процент кўп манфаат кўрди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти ҳажми таққосланувчи нархлар билан ҳисоблаганда 9 процент кўпайди. Чакана товар оборотининг ярим йиллик плани 102 процент бажарилди. Лекин товар обороти анча ошганлигига қарамай, дейилади Марказий статистика бошқармасининг ахборотида, аҳолининг баъзи молларга бўлган талаблари ҳали ҳам тўлиқ қондирилаётгани йўқ.

СССРнинг ташқи савдо обороти ярим йил ичида 7,5 миллиард сўмни ташкил қилди ва 7 процент кўпайди. Давлат маблағлари ҳамда уй-жой кооперациясининг маблағлари ҳисобидан ярим йил ичида жамики саҳни 21 миллион квадрат метрли 500 мингдан кўпроқ янги квартира фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари, аҳоли ўз маблағи билан ва давлат кредитидан олган маблағи билан ўзи учун анчагина уйлар қуриб олди.

Аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат ҳажми 17 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 26 процент кўпайди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривожланди. Мамлакатда 73 миллиондан кўпроқ киши ўқитишнинг ҳар хил турларига тортилди; шулардан 48 миллиондан кўпроқ киши умумий таълим мактабларида ўқитилди. Бу йил халқ хўжалигига олий маълумотли 470 мингдан зиёдроқ ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процент кўп мутахассис ва ўрта махсус маълумотли 800 мингга яқин ёки ўтган йилдагига нисбатан 20 процент кўп мутахассис юборилди. Аҳолига берилаётган медицина ёрдамини яхшилаш давом этди.

Совет Иттифоқининг аҳолиси 1967 йил 1 июлда 235,5 миллион кишига етди. (ТАСС).

ИШ БОШИ

САНОАТИМИЗНИНГ ҚУЙИ КОМАНДИРЛАРИ

Фатхулла тўқимачилик комбинатига келганида ёш йигитча эди. У мактабдан тўғри шу катта даргоҳга қадам қўйди. Тез орада иш ўрганди. Аввал читга гул босиш фабрикасида ишлади. Ҳозир эса биринчи тўқувчилик фабрикасининг 4-цехида смена мастери.

У цехга биринчи бор келганида анча ҳайратга тушди. Неча юзлаб станоклар бир маромда гувиллаб чит тўқирди. Оппоқ, нозик ип толалари тандадан ўтиб зичлашиб боради. Ҳозиргина дастгоҳлардан чиққан чит ёки сатин ўрамлари бир зумда тайёр бўлади.

Фатхулла ана шу дастгоҳларни пухта ўрганиб олди. Бунда унга устозлари катта ёрдам берди. Дастгоҳни мустақил бошқаришнинг уддасидан чиқадиган бўлиб қолди...

Мана бир йилдан бери бир вақтлар ўзи шогирд бўлган цехда мастерлик қиляпти. Неча ўнлаб станоклар унинг қўлида. Ҳозир Фатхулла бошлиқ сменада 27 киши ишлайди. Тўқувчиларнинг ҳар бирига 24 ёки 48 тадан дастгоҳ бириктиб қўйилган.

Ҳар куни смена бошланиши билан у цехга кириб, дастгоҳларни кўздан кечиради. Дастгоҳлар бир маромда товуш чиқариб, газлама тўқиши, ип ўралган мокилар ҳаракати, танда орасидан ўтаётган ип уни ўзига ром қилади. Дастгоҳларнинг бир маромдаги ҳаракатидан Фатхулланинг кўнгли тўқ. Агрегатлар бир маромда ишлаб турибдими, демак ишлар жойида. Агар улардан бирортаси ишдан чиқиб қолгудек бўлса мастер ёрдамчиси В. Беломестний дарҳол ёрдамга келади. Бу киши жуда тажрибали тўқувчи. Комбинат ишга тушгандан буён шу ерда ишлайди. Фатхулла ҳам ундан кўп нарсани ўрганган. Нариройда зарядловчи Собира Шамсиева турибди. Собира етти йилдан бери шу фабрикада ишлайди. Фатхулланинг шогирдларидан. Шу ерда ўз меҳнати туфайли ҳамманинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлган.

Сменадагиларнинг ҳаммаси ҳам ана шундай қадрдон, юракка яқин одамлар. Фатхулла уларга ишда ҳам, турмушда ҳам ҳамдард, дўст ва биродар. Сменадагилар уни жуда ҳурмат қилишади. Кекса мастер ёрдамчиси В. Беломестний, тўқувчилардан Лопатина, Носовалар, Фатхулла билан бир вақтда ишга келган, ҳозир эса шу цехда мастер ёрдамчиси бўлиб ишлаётган А. Нурматов учун ҳам мастер, энг яқин маслаҳатчи ва қадрдон.

Ҳозир сменадаги 27 кишининг ҳаммаси Улуғ Октябрнинг ярим асрлик тўйи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти. Улар халқимизга тобора кўпроқ газлама етказиб бериш иштиёқида меҳнат қилишяпти.

— Биз бу йил ўн ойлик планни муддатидан аввал 105 процент қилиб бажариш учун астойдил ҳаракат қилаяпмиз,— дейди Фатхулла,— ҳамма шу ваъданинг уддасидан тўла чиқишга интиляпти. Шу кунларда смена аъзолари кунлик топшириқларини 105 процентдан ошириб адо этишяпти. Биз кўплаб хомашё тежаб қолишга ҳам ҳаракат қилаяпмиз.

Смена мастери Фатхулла Исроилов бошчилигидаги тўқувчилар ана шундай меҳнат қилишяпти. Фатхулла ўн йилдан бери шу комбинатда ишлайди. Ўз ишига пухта, камтарин ва меҳнатсевар бу йигит бахтини меҳнатдан топган.

...Мана ҳозир у дастгоҳлар оралаб бораяпти. Газламалар харгалгидек бир меёрда тўхтовсиз тўқилмоқда. Иш давом этмоқда. Бу смена якуни ҳам баракали бўлади. Чунки унда ўз ишини жон-дилидан севадиган, касби билан фахрланадиган тўқувчилар ишлашмоқда, ишбилармон мастер, моҳир ташкилотчи, меҳрибон тарбиячи, ҳамманинг кўнглига йўл топа оладиган Фатхулла Исроилов уларга бош-қош.

И. СУЛТОНОВ.

ҲАЁТ ИШҚИ БИЛАН

ОКТЯБРЬ ВА ИНСОН ТАҚДИРИ

Оппоқ соқолларин тонг ели тараб,
Шабнам қатралардай тиниқ ўй билан.
Гоҳ уни текшириб, гоҳ уни қараб,
Ҳижолари туташ кўнгир куй билан,
Меҳнат кундузини бошлар кексалар.

Ҳа, ҳурматли шоир Ғафур Ғулом тўғри айтган. «Нақдина йиллар роҳати новвот чой сингари майин эркалаган» кексаларимиз улуғ замона — коммунизм тонги жамол кўрсатаётган давримизнинг файзига-файз, салобатига-салобат қўшаётган мўътабар зотлардир.

Кексалар! Уларнинг табаррук номларини тилга олганда бир олам қувонч ва фахрга тўлиб кетасан, киши! Ахир, биз ҳузур-ҳаловатини кўраётган ширин дамларимизнинг замин-заминини яратмоқ учун шуҳрати асрлар оша борадиган бўронли йилларда жон олиб жон берганлар ҳам, жонажон давлатимиз қаддини тиклаётган дамларда хуруж қилган чет эл босқинчилари бошига кескир қилич урганлар ҳам ана шу ота-боболаримиздир. Фашист номли аждаҳо бахт ва шодлик диёри — Улуғ Ватанимизга ваҳшиёна бостириб кирганда азамат кўкракларини қалқон қилган минг-минглаб катта авлод вакиллари ҳам ана шу оталаримиз, меҳрибон оналаримиздир.

Совет ёшлари, ҳалол меҳнати билан коммунизмнинг муҳташам биносини қураётган совет халқи ҳаётимиз кўрки, ҳар бир сўзида мазмун ва маъно мужассам топган доно кексаларни «бизнинг қариялар» дейди, чексиз эъзоз қилади. Зотан, уларни бу ҳурматга ҳар йили асрлар салмоғига тенг бўлган эллик йиллик меҳнат ва курашлари мушарраф қилди. Кексаларимиз ҳақида, халқ хўжалигининг турли соҳаларида ўзининг катта улушини қўшган ва қўшаётган мўйсафидларимиз тўғрисида ҳар қанча ёзса, ҳар қанча мадҳ қилса камлик қилади.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган ана шу кекса авлод вакили — касби оддий ўқитувчи бўлган Абдураҳим аканинг ҳаёт ва меҳнат йўли чини билан ёзишга арзигулик, тинглагуликдир.

Раҳим ака билан ваъдалашган куни кечқурун унинг ўғли, келини ва невaралари билан истиқомат қиладиган шинам боғ—уйида учрашдик. Мана, отанинг қўлида кетмон. Катта невара Абдураҳмон бобосининг кўрсатганларига амал қилиб, гул зорни юмшатаётир. кичик Рашод, Фурқатлар эса чопилган ернинг ўт-ўланларини йиғишяпти. Чеҳрасидан нур томиб турган отахон биз билан кўришар экан, қўшиб қўйди: «Гул зор парваришини бу йилдан бошлаб Абдураҳмонга топширдим. Энди у кичик эмас, еттинчи синфни битиряпти. Миришкор бўлгани маъқул. Меҳнат қилган одам дард кўрмайди. Ахир булар коммунизм бинокорлари-ку. Коммунизм эса фақат меҳнат ва меҳнат билан барпо бўлади. Тўғрими, ўғлим?»

Ота бизни ўз иш кабинетига таклиф қилди. Ёзув столи устидаги тахлоғлик «Совет мактаби», «Советская педагогика» журналлари, «Ўқитувчилар газетаси» ва «Совет Ўзбекистони» газеталарини бир чеккага суриб қўяр экан, гап бошлади:

— Ҳар ҳолда кўплар қатори меҳнат қилдик. Билмадим, ёзишга арзийдиган нарса сизлар учун чиқармикан?

— Ёзишга бўлмаса, тинглашга бир нарса чиқар,— ярим ҳазил-мутойиба қилдик.

— Бизнинг ёшлигимиз тарихини китоблардан ўқиб, одамлардан ҳикоя тинглаб эшитгансиз. Мен ўзим тўғримда кўп гапиришни унча эп билмайман.

Отахон ўрнидан туриб, Ғафур Ғуломнинг «Танланган асарлар»ини келтирди.

— Математик бўлганим билан шеър муҳлисиман. У овоз чиқариб ўқиди:

Етимлик нимадир —
Бизлардан сўра,
Ўнинчи йилларнинг
Саргардонлиги:
Иситма аралаш
Қўрқинч туш каби
Хаёл кўзгусидан
Ўчмайди сира,
Мен етим ўтганман,
Оҳ у етимлик...
Вой бечора жоним,
Десам арзийди.
Бошимни силашга
Бир меҳрибон қўл,
Бир оғиз ширин сўз
Нондек арзанда.

— Ҳа, бошимиздан ўтказган мудҳиш етимликни, сарсон-саргардонликни мана шу сатрлардан орттириб ҳикоя қилиш қийин...

1918 йил. Январь ойининг аёзли кунларидан бирида Сағбон даҳасидаги уч хонали масжидда янги типдаги мактаб очилди. Бу хушхабар биринчи бўлиб камбағаллар хонадонларига таралди. Фақир оилалар фарзандлари совет муаллими — 17 ёшли Раҳим Сиддиқов мактабига тўда-тўда бўлиб кела бошладилар. На илм ва на фаросат, на шафқат ва на муруввати билмаган Кабир домланинг пайтавасига қурт тушди. Болалар бошида гаврон калтак елган эски мактаб хонаси тез орада бўм-бўш бўлиб қолди. Текин даромад эгаси Кабир домла ва унинг муридлари совет зиёлиларининг дастлабки қалдирғочларидан бири Раҳим Сиддиқовнинг жонига қасд қилишни ҳам ўйлаб кўрдилар, кечалари унинг йўлини тўсиб дўқ-пўписа ҳам ишлатдилар. Аммо янгича ҳаёт, янгича меҳнат завқининг илк сururидан баҳраманд бўлган ёш ўқитувчи ўз тенгқурлари қатори дадил қадам ташлади. Руҳонийлар хуружидан тап тортиш уёқда турсин, уларга қарши аҳоли ўртасида пропаганда ишларини олиб борди. Ўрта Осиё Давлат университети ташкил этилиши билан унинг ишчилар факультетида таълим олаётган Раҳим Сиддиқов бошқа юзлаб дўстлари сингари 1921 йили партия чақириғига «лаббай» деб жавоб берганлардан бири бўлди. У культармеец сифатида Фарғона вилоятига юборилди. Янги тузум алангасининг ҳароратидан кўршапалакдай ўзини қайга қўйишни билмаётган Кабир домлалар «даҳрий домла» Раҳим жазосини тортди, уни босмачилар гулханда куйдиришди» деган уйдирма хабар тарқатдилар ва у ташкил этган мактаб болаларини эски мактабга қайтармоқчи бўлдилар. Лекин қалби кураш ўти билан ёнган ўқитувчи-жангчи Абдулаҳад қўрбоши тўдаларига қарши мардларча кураш и б, соғ-саломат қайтиб келди, севган ўқитувчиликни давом эттириб, халқ орасига маърифат нурларини тарқатаверди. Янги совет мактабининг тараққиёти, таълим-тарбия процессининг такомиллашуви йўлида тинмай меҳнат қилди.

Давр билан ҳамнафас, қалби ҳаёт ишқи билан ёнган Раҳим Сиддиқов аҳоли ўртасида саводсизликни тугатиш, колхоз тузилиши даврларида ҳам зўр фаолият кўрсатиб ишлади. У 1928—30 йиллар орасида Гузарбоши, Қилбелбоқ, Қўштут, Суръат маҳаллаларида саводсизликни тугатиш курсларини очишда ташаббус кўрсатди. курс ўқитувчиларига жамоатчи методист сифатида системали ёрдам бериб борди.

Кураш ва меҳнатда тоблангаи, тиним билмас Раҳим Сиддиқов 1930-йиллар ичида ҳам кўпчиликка манзур бўлган намунавий дарсликлар автори сифатида, шаҳар математик ўқитувчиларининг консультант методисти сифатида обрў қозонди. Унинг илғор иш тажрибаларига бағишлаб ўша даврларда «Янги ҳаёт», «Маданий инқилоб» газеталари махсус саҳифалар ташкил қилди. «Совет педагогикаси» журнали у ҳақда катта материаллар ёритди.

Раҳим ака ўқувчиларга билим беришда орттирган бой тажрибаларини кекса методист сифатида матбуот саҳифаларида ўқитувчилар билан баҳам кўрди. Бунга унинг газета ва журналларда нашр этилган «Геометрия ўқитиш методикасига доир», «Менинг тажрибаларим», «Ирода», «Арифметикадан типик масалалар ечиш» каби ўнлаб мазмундор мақолалари, дарслик ва қўлланмаларга тааллуқли тақризлари мисол бўла олади.

Роппа-роса қирқ олти йил умрини мактабга — биз учун энг қимматли ёш авлод тарбиясига бағишлаган бу кекса мураббийнинг ҳаётидаги яна бир ибратли ўрни шундаки, у ана шу катта муддат — ўн етти минг куннинг деярли ҳаммасини шаҳардаги биринчи ва ўн биринчи мактабларда ўтказди. Мактаб касаба союз ташкилотининг раиси бўлиб чорак аср хизмат қилди. У ҳозир пенсияда. Аммо мактабдан айрилмайди. Ёш ўқитувчилар унинг навбатдаги суҳбатини зориқиб кутадилар. Маҳалла меҳнаткашлари муаллимнинг кўпроқ суҳбат ўтказишини талаб қиладилар.

Суҳбат давомида биз унинг ўз ёзишмалари сақланадиган папкасига назар ташладик. Унда камтар ва меҳрибон устозга турли маросимлар муносабати билан ёзилган қанчадан-қанча мактуб ва телеграммалар бор. Хат ва мактуб эгаларининг кўпчилиги ҳозирги кунда халқ хўжалигимиз ишида кўзга кўринган ажойиб олим ва ўқитувчилар, санъат усталари ва шоирлар, илғор ишчи ва шифокорлардир.

Педагогик меҳнат ветеранининг кўкрагида энг олий мукофот — Ленин ордени порлаб турибди. Қўлида «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган шарафли унвон ҳужжати. Папкасида бир неча Фаҳрий ёрлиқ ва ташаккурномалар.

Ҳаёт лаззатини, коммунистик жамият қуриш йўлидаги энг олижаноб иш — ўқитувчилик меҳнатининг роҳатини сураётган, бу меҳнат қадр-қимматини ошираётган, уни улуғлаётган кекса авлод вакилларига қуллуқ ва ташаккур! Тийрак кўзларида уммон чуқурлиги каби асрлар мазмуни акс этган муҳтарам отахон ва онахонларимиз биз билан бирга коммунизмга борадилар, коммунизмнинг тўкин дастурхони ёзилган стол атрофида бутун эзгуликлар ижодкори—улуғ Коммунистик партия, унинг азамат ташкилотчиси ўлмас Ленин ҳақида қўшиқ куйлайдилар.

Р. УСМОНОВ,
Ш. ОДИЛОВ.

ҲИММАТ

«Тошкент мактабларига ҳар томонлама ёрдам берамиз!» Қардош республикалар маориф министрликлари ўтган йили ана шундай шиорни ўртага ташлаган эдилар. Чиндан ҳам халқ маорифи соҳасида катта қардошлик ёрдами берилди.

Бу йил ҳам бундай ибратли иш давом эттирилади. Янги ўқув йилида гўзал пойтахтимизда 45 га яқин мактаб қурилиб фойдаланишга топширилади. Шулардан 16 таси қардош бинокорлар қўлидан чиқади.

Қардошларимиз қаторида тожикистонлик биродарларимиз ҳам катта ҳиммат кўрсатдилар. Қардош республикадан Тошкентда янги қуриладиган мактабларга турли кўргазмали ўқув қуроллари, лаборатория жиҳозлари юборилади. Ишга тушадиган янги мактаб биноларни жиҳозлаш учун 500 та синф доскаси ҳамда 6 минг дона парта олинади. Армуғон этиладиган ўқув қуроллари учун 75 минг сўмлик маблағ сарфланди.

Ҳиммати баланд қирғизистонлик маориф ходимлари ҳам Тошкентга ёрдам қўлини чўзишни ўз бурчлари деб билдилар. Шунинг учун ҳам Тошкент мактабларига 74 минг сўмлик турли ўқув қуроллари юборишга аҳд қилинди.

Қардошлик ёрдами эстониялик дўстларимиз томонидан ҳам берилади. Улар янги очиладиган мактабларни, хусусан кимёвий асбоблар ва лаборатория жиҳозлари билан таъминлайдилар.

Қардошларимизнинг олий ҳиммати тошкентлик маорифчиларни беҳад мамнун этди.

МОСКВА. СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси яна бир ажойиб кўргазма билан бойиди. Бу ерда 1961 йил 12 апрелда жаҳонда биринчи космонавт-учувчи Юрий Гагарин тушган «Восток» космик кемасини орбитага олиб чиққан ракетанинг аниқ нусхаси ўрнатилди. Суратда: виставканинг янги кўргазмаси.

В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЮТУҚЛАР ВА ТЎСИҚЛАР

Чирчиқ ойна заводи Ўрта Осиёда шу соҳадаги ягона корхона. Кейинги йилларда, айниқса, завод ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг миқдори ва сифати ошди. Ойнасозлар юбилей йилида ҳам қувончли ютуқларга эришаётирлар. Дастлабки 6 ой ичида пландан ташқари кўплаб ойна ва ойна толаси тайёрладилар.

Заводда ҳар йили 3 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрланмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, бу ерда 1,5 ҳисса ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун имконият мавжуд. Аммо, афсуски, баъзи нуқсонлар оқибатида ҳанузгача бунга эришиб бўлмаётир.

Қоришма цехи заводнинг юраги ҳисобланади. Цехда тоғ жинслари, сода, сульфат ва қум майдаланиб, аралаштирилади. Сўнг махсус транспортер орқали ўчоққа узатилади. Цех кунига 35—40 тонна хомашё тайёрлашга мосланган. Лекин унинг қуввати эҳтиёжга яраша хомашё тайёрлашга етмаяпти. Бу ҳолга чек қўйиш учун ўтган йили янги қоришма цехи қуришга киришилган эди. Чирчиқдаги 160-қурилиш трестига қарашли 225-қурилиш бошқармаси ишни бошидан суст олиб борди. Энди эса бу объектда иш тақа-тақ тўхтаган. Трест раҳбарлари эса ишчи кучи етишмаяпти, деган баҳонадан нарига ўтмаяптилар. Аслида қоришма цехини шу йил қуриб битказиш кўзда тутилган эди.

Завод ҳовлисида тўрт қаватли янги бино савлат тўкиб турибди. Бино бундан 3 йил бурун қуриб битказилган. Бу янги силикат-тош цехи суюқ ойна ишлаб чиқаришга мўлжаллангаи. Афсуски, ҳалигача цех маҳсулот берганича йўқ, чунки янги қоришма цехи қуриб битказилмагунича силикат цехидан фойдаланиб бўлмайди.

Ҳозирча завод цехлари мазут ёқилғисида ишлаб турибди. Бир тонна мазут корхона учун 20 сўмга тушмоқда. Ҳолбуки, ўтган йили корхонага газ етказиб бериш юзасидан Чирчиқ шаҳар газ бошқармаси билан шартнома тузилган эди. Бошқарма раҳбарлари 1966 йилнинг декабрида газ трубаларини заводга улаймиз деб сўз беришган бўлса ҳам, аммо бу иш охирига етказилмади. Бор-йўғи заводга 50 метр масофа қолганида иш ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Ваҳоланки, газ ёқилғисидан фойдаланиш корхона учун катта наф келтирган бўларди. Ҳар куни минг сўм маблағни тежаб қолиш имкониятини берарди.

Заводнинг ҳовлисида тайёр маҳсулотлар тахланиб ётибди. Ойналарни жойлаштиришга яшиклар йўқ. Йил бошидан бери 17 минг квадрат метр ойна яшиклар танқислиги сабабли ҳовлида қолиб кетган. Завод маъмурияти Киревецк механика заводи (Волинск области) раҳбарлари билан 1967 йилнинг бошида контейнер етказиб бериш ҳақида шартнома тузган эди. Шунга мувофиқ Киревецк заводидан I кварталда 300 та контейнер юборилиши керак эди. Лекин шу пайтгача биронта ҳам контейнер олинмаган.

Завод коллективи Улуғ Октябрь юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлаган. Планга қўшимча 8 минг квадрат метр ойна тайёрлаб беришмоқчи. 5 минг кубометр ойна толаси ишлаб чиқариш, 400 тонна ёқилғи тежаш, маҳсулот таннархини ярим процент камайтириш мажбуриятини олишган.

Юқорида қайд этилган нуқсонлар ана шу яхши ниятнинг рўёбга чиқишига маълум даражада ғов бўлиб турибди. Номлари тилга олинган ташкилотлар камчиликларини қанчалик барвақт бартараф этсалар завод иши шунчалик тез юришиб кетади.

И. ЮСУПОВ.

ОРДЕНЛИ БИЛИМ ЮРТИ

Бу профессионал-техника билим юртининг номини бугунги кунда бутун мамлакатимиз билади. Ҳа, Тошкентдаги 31-профессионал-техника билим юрти бугун катта мукофот эгаси! СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан бу тўнғич билим юрти Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Хушхабар олий мукофот эгаси бўлган билим юрти коллективини, айниқса беҳад қувонтириб юборди.

Билим юртида бўлган киши бу ерда ташкил этилган катта музейни кўрмасдан кетмайди. Музей экспонатлари билим юртининг босиб ўтган шонли йўли ҳақида ҳикоя қилади. Музейга кираверишда қизил байроқ кўзга ташланади. Бу — СССР Мудофаа Давлат комитетининг билим юртига армуғон қилган байроғидир.

Улуғ Ватан уруши йилларидаги хизматлари муносиб тақдирланди. Бу даврда билим юрти ўқувчилари катта ватанпарварлик ишларини амалга оширдилар. Паровоз ва вагонларни ремонт қилишда кўмаклашдилар. Фронт учун металломлар тўпладилар . Ана шу меметалломлардан «Ўзбекистон комсомолларидан — фронтга» деган бронепоезд тузилди.

1921 йилнинг 1 сентябрида билим юрти биринчи талабалари билан машғулотларни бошлаб юборган эди, — дейди билим юртининг директори ўртоқ М. Ризаев. — Ўшанда Туркистон комсомоли Марказий Комитетининг тавсияси билан 150 ўғил-қиз ўқишга қабул қилинди. Ўқувчиларимиз босмачиларга қарши курашда фаол қатнашдилар, ҳарбий омборларни қўриқладилар.

1940 йилга келиб билим юрти темирйўл профессионал-техника билим юрти билан атала бошланди. Ҳақиқатан ҳам бу даргоҳда тепловоз машинистлари ёрдамчиси, токарлик ва слесарлик ихтисосликлари бўйича мутахассислар тайёрланади. Бу ерни тугатган мутахассисларнинг аксарияти Октябрь революцияси номли заводга ишга қабул қилинади.

Билим юрти жуда кўп малакали мутахассис кадрларни етиштириб чиқарди. Улар орасида донгдор кишиларни ҳам учратиш мумкин. Тошкент тепловоз депосининг машинисти Расул Мавлонов ҳам шу билим юртининг талабаларидан бири бўлган, У яқинда Ленин ордени билан мукофотланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Немудров ҳам шу даргоҳда касб эгаллаганлигидан жуда мамнун.

Ҳозир билим юртида 600 дан ортиқ йигит-қиз ўқиб ҳунар эгалламоқда.

Катта мукофот бизларни янада яхшироқ ишлашга, ёшларга пухта билим беришга даъват этади, дейишади. билим юрти педагоглари. Бу ишончни биз албатта оқлаймиз.

А. АЛИЕВ.

Суратларда (юқорида): билим юртининг мастери (чапдан иккинчи) ўртоқ Н. Маъмуров битирувчилар орасида. Бу йил билим юртига жуда кўп йигит-қизлар қабул қилинади. (Пастда) қабул комиссияси хонасида.

Б. Мансуров фотолари.

МАССИВДА ЗАНГОРИ ЁНИЛҒИ

Табиий офат Тошкентдаги кўп оилаларни бошпанасиз қилиб қўйди. Партия ва ҳукуматимиз табиий офат натижасини тугатиш учун бутун чораларни кўрмоқда.

Бошпанасиз қолган кишиларга шахсий уй-жой қуриб олиш учун «XXI партсъезд» совхози территориясидан каттагина жой ажратиб берилган эди. Улар уй-жой қураётган бир вақтда СССР Газ саноати министрлигининг монтаж қилиш бошқармасига янги массивдаги аҳолини зангори ёнилғи билан таъминлаш ҳақида топшириқ берилди.

Улуғ Ватанимизнинг 50 йиллик тўйи шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган бу коллектив массивда газ трубаларини ётқизиш ишларини муддатидан илгари тугатди. Шу кунларда монтажчилар аҳоли хонадонларига газ плиталари ўрнатишмоқда. Кўпчилик хонадонлар яқин вақт ичида арзон ёнилғидан фойдалана бошлайдилар.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

БОШЛАНДИ-Ю ТАШЛАНДИ

Аранча қишлоғидаги бўш ерлар 1964 йилдан бошлаб шахсий уй-жойлар қуриш учун тақсимланди. Замонавий лойиҳалар асосида қурилиш ишлари бошланди, кенг кўчалар очилди.

Ер шўрҳок бўлгани учун қишда лойгарчилик бўлар. юриш қийинлашар эди. Шунинг учун кўпчилик бир ёқадан бош чиқариб. кўчаларга тош-шағал ётқиздик. Кўча чеккаларига дарахт ўтқазиб, уни парвариш қила бошладик. Лекин, ичишга тоза сув кам эди. Илтимосимизга кўра Чирчиқ водоканал трести аҳолини тоза сув билан таъминлаш учун 1966 йилнинг сентябрида ишга киришди. Текис кўчаларимизни ўйма чуқур қилишиб цемент трубалар ётқизишди. Биз бундан ғоят мамнун эдик. Афсуски, иш ярим йўлда тўхтаб қолди. 1967 йилнинг апрелида бўлса чала қолган ерларга темир труба ётқизишди-ю, яна атроф тинчиб қолди. Труба учун чуқур казилганда тупроқ ариқлар устига ташланган эмасми, сув оқмай қолди. Натижада дарахтларимиз қурий бошлади.

Шуниси ачинарликки бу ерда фақатгина водопровод колонкаларини ўрнатиш ишлари қолган, холос. Бироқ Чирчиқ водоканал трестининг ходимлари чала қолган ишларини бу йил ҳам тугатишмайдиганга ўхшайди. Бу ҳақда Чирчиқ шаҳар раҳбарларига қатнайвериб чарчадик. Улардан ҳеч қандай натижа чиқмаётганлиги учун редакцияга хат ёзишга мажбур бўлдик.

Э. ИСРОИЛОВ,

Чирчиқ шаҳар Богдан Хмельницкий маҳалласи активларидан.

ЎН ИККИ ШАҲАРГА

Тошкентдаги бадиий билим юрти ҳар йили жуда кўп мутахассисларни республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларига жўнатиб туради. Улар ишлаб чиқариш практикасини мамлакатимизнинг турли шаҳар ва районларида ўтказишади.

Куни кеча билим юртининг бир группа студентлари ишлаб чиқариш практикаси учун 12 шаҳарга жўнаб кетишди. Бу студентлар 3-ҳамда 4-курсда ўқиб таҳсил топишган. Улар мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Владимир, Новгород, Зеленогород, Боголюбов ва бошқа шаҳарларида бўлишади. Студентлар бу шаҳарлардаги маданий-бадиий ёдгорликлар билан танишадилар. Бундан ташқари улар қадимий рассомларнинг ишларини ўрганишади, архитекторлар билан ҳам учрашувлар ўтказадилар. Шунингдек замонавий расмлар яратаётган тажрибали рассомларнинг устахоналарида бўлиб, уларнинг иш тажрибалари билан танишадилар. 70 дан ортиқ бўлажак рассом Иттифоқимиз шаҳарларида ишлаб чиқариш практикасида бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

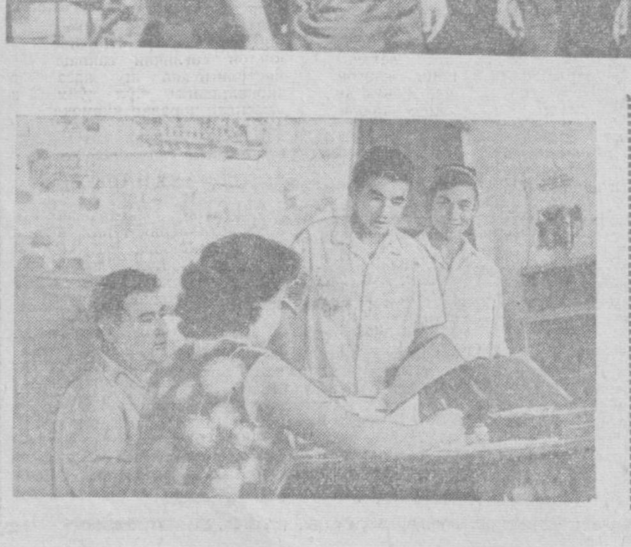

КЎРКАМ ВА ШИНАМ

Агар колхоз ва совхозларда кишиларга ғамхўрлик тўғрисида гап очилса энг олдин буни далада, устахонада, одамлар ишлаб турган ердаги аҳволдан бошлаш керак. Бойликлар яратаётган кишиларнинг меҳнат шароити, маданий-маиший аҳволи тўғрисида фикр юритиш лозим.

Маълумки, ёз кунларида одам қуюқ толзорлар тагига жойлашган катта сувлар бўйидаги чойхоналарни, хиёбонларни қидиради. Узоқ, яқиндан келиб дам олиб кетади. Бизнинг дала шийпонларимиз ҳам энг яхши чойхоналардан, гўзал ва сўлим бўлсин. У ҳамиша одамларни чорлаб турсин. Иссиқ кунларда меҳнат қилаётган колхозчилар ооҳатланиб ҳақиқий дам оладиган жой бўлсин.

Биз бригадамиз дала шийпонини шунақа жойга айлантириш учун ҳаракат қилмоқдамиз. Катта тол ва тераклар тагида чор-атрофи очиқ сўлим шийпон бор. Шийпоннинг ўртаси йўлак. икки томони сўри бўлиб унга палослар солиниб кўрпачалар тўшалган. Бу ер эртадан кечгача салқин, ғир-ғир шабода эсиб туради. Шийпоннинг уч томонидан шилдираб сув оқиб ўтади.

Ундан сал нарида атрофига тол экилган катта ҳовуз бор. Ҳовуз бўйида катта сўри қилиниб полос ёзиб қўйилган. Атроф кўмкўк пахтазор. Шийпоннинг ёнида гулзор ҳам бор. Райҳон ва жамбулларнинг ҳиди димоққа урилади. Бир томонда помидор, бодринг ҳам экиб қўйилган.

Колхоз правлениеси р а д и о приёмник олиб берган. Қизил бурчакда ҳар хил газета-журналлар, брошюралар, шахмат-шашкалар бор. Бизнинг бригада аъзоларининг дам оладиган дала шийпонлари ана шундай сўлим, озода ва чиройли. Ҳақиқий маданий ўчоқ. Шу ерда биз лекциялар тинглаймиз. Радио эшитамиз, газеталар ўқиймиз, ўзаро суҳбатлашиб кўнгил очамиз. Бу дала шийпонини иккинчи уйимиз десак бўлади.

Унумли меҳнатдан сўнг мазмунли ҳордиқ чиқараётган бригада аъзоларининг ҳиммати баланд. Юбилей йилида 239 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 26,7 ўрнига 28 центнердан ҳосил олиш учун курашаётирлар. Икки марта озиқлантирилган, яхши парвариш қилинган ва ўз вақтида суғорилган ғўзаларимизнинг аҳволи яхши. Ҳозир барча майдондаги ғўза текис кўсакка кирди.

Колхозчиларимиз салкам олтиюз етмиш тонна пахта етиштириб, юбилейни меҳнатда ғалаба билан кутиб оладилар.

Муҳаммад ИСЛОМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг участка бошлиғи.

ДАЛА СОҲИБИ

ЛАВҲА

Абдумутал ака эрта тонгда турди. У феруза осмонга қарар экан, тонг юлдузи кўзига чўғдек кўринди. У ариқдаги муздек сувга юз-қўлини ювгач, нонуштани шийпонда қиларман деб, мотоциклда далага йўл олди. Абдумутал ака йўлда борар-кан, кечаги мажлисни эслаб, таъби хира бўларди.

Мажлисда озмунча гап-сўз айтилдими. Раис ҳам, партком секретари ҳам ва бошқа кишилар ҳам куйиб-пишиб гапирдилар. Уларнинг гапларидан баъзи бригадирлар мамнун, баъзилари эса хафа бўлишди. Бўлиб ўтган гапларнинг ҳаммаси пахта устида. Раис ва партком секретарининг танқиди ҳақ. Бу гапларга Абдумутал ака ҳам тўла тан беради. Лекин, унинг кўнгли бошқа бир нарсага хира эди. Нима учун Абдумутал акани ҳам танқид орасига қўшиб кетишди. Нима, у сувни ғўзага оқизмай, бошқа ёққа бурдими, иккинчи суғоришни олиб бораётган бўлса, ғўзасининг ривожи яхши бўлса. Бундан бошқа яна нима қилсин?

Ҳар ҳолда Абдумутал Машарипов, деб номини айтишмади-ю, аммо 60—70 кишилик мажлисда «баъзи бир бригадалар борки, улар ғўза кўкига ишониб ҳосилига дуруст эътибор бермаяпти дейишди. Бу унга шама эмасми? Абдумутал ака ана шуларни ўйлаб борар экан, дала шийпонига етиб келганини ҳам сезмай қолди. Дала шийпонидаги радиодан тарала-ётган майин куй унинг хаёлини бўлди.

Бригадир шийпонга мотоциклни қўйиб, ўзи катта пайкалга томон юрди. У суқланиб ғўзаларга боқди. Ниҳолларнинг у ёқ-бу ёғини ағдариб, ҳар бир ғўзадан 12—13 тадан шона ва 3—4 тадан гул санади. Ғўза япроқларидаги шабнам гўё марварид каби товланар эди. Абдумутал ака ғўзалардан бошини кўтариб, атрофга назар солди. Ху, нарида бир нечта сувчи эгатма-эгат сув тарашаяпти. Бригадир ўша томон юрди. Ўқ ариқдан бораркан, ёниқ турган фонарларни ўчирди.

Эгат бошида Жуман Облоқулов, Ғафуржон Салимов ва Йўлдош Матмусаевлар ғўзаларга сув тарашаётган эди. Улар бригадирни кўриб, кетмонларни ерга қўйишди. Сувчилар бригадирнинг кайфиятини билар эдилар. Чунки бу сувчилар кечаги мажлисда қатнашишган. Улар Абдумутал аканинг гап кўтара олмаслигини, тиришқоқ ва талабчанлигини яхши пайқардилар.

— Кечаги гаплар сенга ҳам тегиб кетдими дейман, — деб ҳазил қилди Йўлдош ака бригадирга, сўрашиб бўлингач. — Бўлмаса нега қовоғинг солиқ.

— Ҳа, — деди Абдумутал ака уларга қараб, — бу гаплар ҳаммамизга тегишли.

— Қўй оғайни хафа бўлма, гап эгасини топади дейишади, — дея уни юпатди Жуман ака.

Бригадир ишга кўчди. Сувчилар ундан топшириқлар кутар эдилар. Абдумутал ака яна пахтазорга зеҳн солди. Сувчилар бир-бирларига қарашди. Абдумутал ака бир текисда оқаётган сувни кўриб, сувчилар ишидан мамнун бўлди ва уларга топшириқ айтди.

Қуёш тоғ ортидан аста мўраламоқда. Шийпонда турган тракторни Султон Эсерганов ишга солди. Нариги пайкалда Ўктам Рисқулов ва Ҳошим Йўлдошевлар ҳам «пўлат от»ни гуриллатдилар. Сал ўтмай пахтазор гавжум бўлиб кетди. Уч механизатор ғўза қатор оралаб, тўртинчи ишловни бошлаб юбордилар.

Бир вақтлар қолоқ бригадалардан ҳисобланган Абдумутал Машарипов бригадаси ҳозирги кунга келиб колхозда илғор бригадалар сафидан ўрин олди. Бригада аъзолари ўтган йили 100 гектар ердан 18 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил кўтариб, планни колхозда биринчи бўлиб бажарган эдилар. Бу ишда Ўктам Рисқулов, Сулаймон Эсергановлар «зангори кема»ларда хирмонга ҳар бирлари 100 тоннадан ошириб дур тўккан эдилар. Бултур ҳосилнинг 95 проценти машиналарда терилди. Бригада аъзоларининг бу йилги марраси 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 18 центнер ўрнига 35 центнер, жами 385 тонна пахта олиш.

Абдумутал Машарипов бригадаси юбилей йилида ҳам катта одим ташламоқда.

О. АБДУРАХМОНОВ,
Бўка районидаги «Гулистон» колхози.

Шу кунларда Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ғаллакорлари ўрим-йиғим ишларини тобора авж олдирмоқдалар. Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга бел боғлаган колхозчилар ғаллазорлардан баракали хирмон кўтаришга муваффақ бўлишаяпти. Суратларда: (чапда) ғаллани ўриб-янчиш пайти. Ўнгда: комбайн ўриб кетган сомон йиғиштириб олинаяпти.

С. Махов фотолари.

ПИШИҚЧИЛИК

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози 2-бўлими ишчилари бу йил 4143 тонна сабзавот етиштириш мажбуриятини олганлар.

Бўлимда эртаги экинлардан мўл ҳосил етиштирилди. Айниқса бу ерда карам сероб бўлди. Пландаги 900 ўрнига 960 тонна карам етиштирилди. Картошкадан ҳам мўл ҳосил олинаётир. Бўлим ишчилари 320 тонна картошка топшириш учун астойдил курашаптилар. Кунига ўнлаб тонна картошка шаҳарликларга жўнатилиб турилибди. Бўлимда памидор, ош лавлаги, сабзи ва бошқа экинларни узиш, кавлаш ва савдо дўконларига жўнатиш жадал. Иш звено принципи асосида олиб бориляпти. Ишчиларнинг ҳар бирига экинлар тахтачалар қоқиб биркитиб қўйилган. Шунинг учун ҳам звено аъзолари ишга масъулият билан қараб, ҳар бир қарич ердан кўпроқ ҳосил етиштиришга ҳаракат қилаётирлар.

Р. ҒОЗИЕВ.

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ОЛДИДАН

КАТТА ИЖОДИЙ САФАР

Мамлакат Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини нишонлашга бағишлаб ўтказадиган тантаналар кенг программасига муҳим ёзув: Москвада Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари киритилган.

Совет ҳокимияти йилларида санъат ва адабиётни ривожлантиришда республика қўлга киритган муваффақиятлар ўзига хос ана шу кўригининг муддатлари ҳам ҳозирдаёқ белгилаб қўйилди. Ўзбекистон вакиллари меҳмондўст Москва тупроғига 30 июлда борадилар. Сўнгра бир ҳафта давомида бу ерда концерт ва спектакллар кўрсатадилар, меҳнаткашлар билан кўпгина учрашувлар ўтказадилар.

Москва ўзбекистонлик дўстларни ўзига хос очиқ кўнгиллилик билан кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Москва байрам кунларида энг яхши залларни, жумладан Кремлнинг Съездлар саройини ўз дўстлари ихтиёрига бериб қўяди. СССР халқ хўжалиги ютуқлари выставкаси ўз павильонлари ва эстрада майдончаларини тантана қатнашчилари учун кенг очиб қўяди. Пойтахтнинг кўпгина корхоналари, муассасалари ва ўқув юртларининг коллективлари ўзбекистонлик меҳмонлар келишини кутмоқдалар.

Маданият арбобларидан 400 дан кўпроқ киши кўрикда республика вакили бўлиш каби фахрли ҳуқуққа муяссардир. Улар орасида СССР Халқ артистлари М. Турғунбоева, Ҳ. Носирова, Г. Измайлова, С. Қобулова ва ўзбек саҳнасининг бошқа кўпгина усталари бор.

Пойтахт «Березка»сининг синглиси — машҳур «Баҳор» ансамблимиз москваликларни яна хушнуд қилади. Ансамбль ўзининг хилма-хил репертуарини байрамга атаб махсус тайёрланган ўн иккита янги асар билан бойитди. Биринчи туҳфа — «Озод меҳнат» оммавий рақсидир. СССР Халқ артисти Мукаррама Турғунбоева томонидан саҳналаштирилган бу рақсда Октябрь ижодий бунёдкорлик меҳнатининг порлоқ йўлига олиб чиққан ўзбек аёлининг бахтли тақдири шарафланади. «Тошкент пиёласи» рақсида, самарқандликларнинг хореографик шўх «Беш қарсак» кўринишида ансамбль қатнашчиларининг истеъдоди ўзининг янги гўзал ифодалари билан бўёқларда кўзга ташланади.

Ўзбекистон давлат филармониясининг ашула ва рақс ансамбли Москвага кўпгина янгиликлар олиб боради. Филармониянинг бадиий раҳбари Н. Халилов Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига атаб «Жон Ўзбекистон» вокаль рақс сюитасини тайёрлади. Сюита республика меҳнаткашларининг жўшқин ишлари нафасини томошабинга етказади, уни халқларнинг ленинча дўстлиги нуридан баҳраманд бўлган кенг водийларимиз сари етаклайди. Симфоник оркестримиз Москвада катта имтиҳондан ўтади. Ботир Зокиров ва Луиза Зокирова, Юнус Тўраев, Элмира Ўразбоева, Стахан Раҳимов ва бошқа таниқли эстрада артистлари ўз талантларини намойиш қиладилар.

Хизмат кўрсатган саҳна ветеранлари ҳам, шунингдек ёш ижрочилар ҳам Ўзбекистон санъатининг равнақ топаётганлиги ҳақида ҳикоя қиладилар. Москваликлар байрам қатнашчилари орасида Тошкент хореографик билим юртида тарбияланувчиларни ва Глиер номли музика мактаби ўқувчиларини кўрадилар. Улар «Бахтли болалик» сюитаси ва скрипка ҳамда виолончелда ижро этиладиган жозибали куйларни ижро этадилар.

Кино арбобларимиз ҳам ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. Улар ўзларининг пойтахтдаги ҳамкасблари ёрдамида кўпгина фильмларни кўрсатишни мўлжалламоқдалар. Москва экранларида «Осиё устида бўрон», «26-отилмасин», «Улуғбек юлдузи» ва ўзбек кинематографияси ривожининг жонли гувоҳи бўлган бошқа бадиий фильмлар намойиш қилинади. Ҳужжатли фильмлар томошабинни ҳозирги кунларимиз қаҳрамонлари ва республика тарихи билан таништиради.

Ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари Ўзбекистон делегацияси составида Москвага борадилар.

Традицияга мувофиқ республика маданияти кунлари программасига йирик театр коллективларининг томошалари киритилмайди. Лекин бу гал Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари Навоий номли Ўзбекистон ССР опера ва балет Катта академик театрининг Москвадаги гастроллари билан айни бир вақтда ўтади. Театрнинг спектакллари концерт ва учрашувларни янада бойитади.

Опера ва балет санъатининг усталари ҳам пойтахтда турли томошалар кўрсатадилар. Навоий номли театр иккита опера спектаклини — республиканинг Ҳамза мукофотини олган «Зулматдан зиё» ва Мухтор Ашрафийнинг «Шоир қалби» спектакларини кўрсатади. Бундан ташқари пойтахт томошабинлари балет усталарини А. Хачатуряннинг И. Юсупов томонидан саҳнага қўйилган «Спартак» ва композиторлар Л. В. Фейгин ва балетмейстер А. В. Кузнецов томонидан яратилган янги «Қирқ қиз» спектакларини кўрадилар.

Шундай қилиб олдимизда Москва сафари турибди. Республика меҳнаткашлари бўлажак байрам тантаналари қатнашчиларига катта муваффақиятлар тилайдилар.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ДАНАНГДАГИ АМЕРИКА БАЗАСИГА ЗАРБА

ЛОНДОН, (ТАСС). Озодлик армиясининг жангчилари Американинг Данангдаги ҳарбий-ҳаво кучлари йирик базасига ракеталар отдилар.

Рейтер агентлиги мухбирининг Данангдан хабар беришича, ракета ўти билан казармалар вайрон қилинган ва 20 дан ортиқ самолёт яксон қилинган ёки шикастлантирилган. Хабарда ракеталарнинг мўлжалга ниҳоятда аниқ бориб тушганлиги, шунингдек уларнинг калибри 140 миллиметр эканлиги қайд этилади. Сўнгги ракета учирилгандан сўнг база устида жуда катта ўтли шар кўтарилиб, тунги осмон ёришиб кетган ва қип-қизил тусга кирган — ракеталар тўппа-тўғри бориб тушганидан сўнг ўқ-дори, ёнилғи омборлари ва самолётлар ёниб кетган ва портлаган.

ИСРОИЛ ТАЛОНЧИЛАРИ ТЎҒРИСИДА У ТАННИНГ ДОКЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). БМТ Бош секретари У Тан Исроил оккупацияси қўшинлари БМТ нинг Ғоза районидаги мол-мулкини талаб олиб кетди деб Исроилни айблади.

У Тан Бош Ассамблеяга топширган докладида хабар қиладики, Исроил оккупантлари БМТ фавқулодда кучларининг Ғозадаги штабидан мебель, телетайп аппаратлари, вентиляторлар ва бошқа жиҳозларни кўп кисмини «ўзлаштириб», барча автомашиналарни ҳайдаб олиб кетганлар. Исроил Рафах лагерини оккупация қилганидан сўнг, БМТ вакили у ерга борганида БМТга қарашли қарийб барча транспорт воситалари қисмларга ажратилган ёки олиб кетилган. Фаластин қочоқларига ёрдам кўрсатиш билан шуғулланувчи БМТ агентлиги учун мўлжалланган озиқ-овқат ва дори-дармонларнинг бир қисмини Исроил солдатлари ўғирлаганлар.

У Тан бу зарарни ундириб олиш учун БМТ вакилларидан етказилган зарар тўғрисида маълумотлар тўплашларини сўради.

ИТАЛИЯДА НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

РИМ (ТАСС). Италия марказий статистика институти хабар беради: Италияда 1967 йил май ойида чакана нархлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3.1 процент юқори бўлди. Шу давр ичида мамлакатда нарх-наво 1,8 процент ошди.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИНИНГ ИРОДАСИ

ПНОМПЕНЬ. Камбоджа короллик ҳукумати Америка авиациясининг Вьетнамнинг демилитаризация қилинган зонасининг шимолий қисмидаги аҳоли яшайдиган пунктларни бомбардимон қилганлигини жуда кескин равишда қоралайди, дейилади Камбоджа Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида.

Камбоджа ҳукумати, деб таъкидланади баёнотда, Қўшма Штатлардан бундай ваҳшиёна ҳаракатларга дарҳол чек қўйишни талаб қилади.

КАРОЧИ. «Американиклар Вьетнам халқининг иродасини бука олмайдилар» — «Лидер» газетаси ана шундай сарлавҳа остида бош мақола эълон қилди. Бош мақолада Америка қўшинлари Вьетнамда миллий озодлик ҳаракатини бостириш учун заҳарловчи химиявий моддалар қўлланилаётганлиги ҳозирги вақтда ҳеч кимга сир эмас. «Ҳозирнинг ўзидаёқ минглаб кишилар ана шу заҳарловчи моддалардан ҳалок бўлди ёки касалманд бўлиб қолди. Америка ҳукумати Вьетнамда химиявий уруш олиб боришга яна 57 миллион доллар ажратди», — деб ёзади газета.

ЖОРЖТАУН. Гвиана пойтахтида Америка Вьетнамда олиб бораётган урушга қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Мамлакатнинг ҳамма районларидан бу ерга келган мингдан ортиқ киши АҚШ элчихонаси олдига тўпландилар. Улар АҚШ ҳукуматини Вьетнам халқига қарши ваҳшиёна жиноятлар қилаётганликда, Женева битимларини бузаётганликда, геноцидда ҳамда тинчлик ва инсониятга қарши ёвузликлар қилаётганликда айбладилар.

(ТАСС).

Фотокалейдоскоп

МОНРЕАЛЬ. «ЭКСПО—67» жаҳон выставкаси. Суратда: БМТ павильони рўпарасида ўрнатилган ёғочдан ишланган скульптура.

ЧТК—ТАСС фотоси.

◆ ◆ ◆

ТОКИО. Бу ажойиб-ғаройиб автомобиль... Япония пойтахтидаги чолғу асбоблари билан савдо қилувчи магазинларнинг бирига ўрнатилган бўлиб, харидорларни жалб қилиш учун қўйилган. Автомобилни йиғиш учун 22 номдаги чолғу асбоблари, чунончи, 380 та флейта-пикколодан фойдаланилган.

Киодо—ТАСС фотоси.

◆ ◆ ◆

ШВЕЦИЯ. Сиз суратда кўриб турган бу шахс 13 яшарлигида бахтсиз ҳодиса туфайли иккала қўлидан жудо бўлган. Лекин Карл-Эрик Рундберг ёшлигидан орзу қилиб келган мақсади — учувчи бўлишга эришди. Дастлаб у автомобиль ҳайдашни ўрганди, пойгаларда қатнашди. У ҳар қандай хатни ўзи ёзади, ёзган хатлари жуда ҳам чиройли. Медицина комиссияси текширишлар ўтказгач, унинг ҳар қандай машғулотларда қатнашишга лаёқатли деб топди. Сунъий қўллар ёрдамида Рундберг ҳар қандай бошқа учувчи каби самолётни бошқаришни ўрганиб олди. Яқинда у учувчи деган гувоҳнома олади. Суратда: Карл-Эрик Рундберг самолёт штурвалида.

Прессенс—Бильд—ТАСС фотоси.

ЮГОСЛАВИЯНИНГ АРАБ МАМЛАКАТЛАРИГА КЎМАГИ

БЕЛГРАД. ТАСС мухбири Г. Киселев хабар беради:

Югославиянинг ҳамма жойларида бўлаётган митинглар, йиғилишлар, давлат ва жамоат органларининг мажлисларида Яқин Шарқдаги агрессияга қарши қудратли норозилик овози янграмоқда. Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш ва арабларнинг босиб олинган территорияларидан Исроил қўшинларини чиқариб олиб кетиш тўғрисида қаттиқ талаб қўйилмоқда, адолатли кураш олиб бораётган араб давлатлари қўллаб-қувватланмоқда.

Югославия меҳнаткашлари араб мамлакатлари халқлари билан бирдам эканликларини изҳор этар эканлар. Исроил агрессияси ва унга мадад берувчи империалистик кучларнинг қурбони бўлган шу мамлакатларнинг халқларига ёрдам бермоқдалар. Яқин Шарқдаги агрессия қурбонларига ёрдам кўрсатиш билан шуғулланувчи Югославия жамоат-сиёсий ташкилотлари комитетининг адресига мамлакат саноат корхоналари ва муассасалари коллективлари қардош араб мамлакатлари халқларига ёрдам тариқасида бир кунлик иш ҳақларини ажратамиз, деб қарор қабул қилганликлари тўғрисида кўпдан-кўп хабарлар келиб турибди.

Мамлакатнинг касаба союз ташкилотлари анчагина маблағ ажратмоқдалар. Бу ёрдам 750 миллион эски динарга етди. Агрессиядан зарар чеккан араб мамлакатларига Югославиядан дори-дармонлар, қон плазмаси, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа моллар ортган кемалар жўнатилди.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

ЛАОС ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ. Лаос ватанпарварлари шу йилнинг дастлабки беш ойи давомида Американинг 142 самолётини уриб туширдилар. ВИА агентлиги Лаоснинг Патет-Лао радиосининг маълумотига асосланиб, ана шу ҳақда хабар беради.

ОККУПАЦИЯЧИЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ

БАЙРУТ. Ливанда чиқадиган «Аланвар» газетаси араб ватанпарварларининг Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида, Ғоза ва Қуддус районида Исроил агрессорларига қарши кураши тўғрисида хабар қилиб, қуйидагиларни ёзади: «Исроил томонидан оккупация қилинган араб территориясида босқинчиларга қарши халқ ҳаракати ўсмоқда». Газетанинг хабар беришига кўра, Ғоза секторида араб ватанпарварлари душманнинг жанговар постларига қуролли ҳужум қилганлар. Синай ярим оролида улар қамоқ лагеридан 400 га яқин ҳарбий асирни озод қилдилар.

Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида «халқ қаршилик кўрсатиш ташкилоти» араб аҳолисини оккупациячиларга қаршилик кўрсатишга чақирувчи варақалар тарқатмоқда.

АССАМ ШТАТИДА СУВ ТОШҚИНИ

ДЕҲЛИ. Музаффарпур районидаги (Ассам штати) дарёлар тошиб кетганлиги натижасида 600 га яқин қишлоқни сув босди. Кўпгина жойларда йўллар бузилди. Бу штатда аҳвол оғир бўлиб қолди.

ҚОРА ЧЕЧАК ТАРҚАЛМОҚДА

ҚАРОЧИ. Шу йилнинг дастлабки беш ойи давомида Маникгани районида (Шарқий Покистон) қора чечакдан 3 минг киши ҳалок бўлди. Шарқий Покистон соғлиқни сақлаш министрлиги ана шу касалнинг тарқалишига йўл қўймаслик юзасидан чоралар кўрмоқда.

(ТАСС).

СУВАЙШ ҚАНАЛИ ЗОНАСИДА ТЎҚНАШУВЛАР

ҚОҲИРА. (ТАСС). МЕН агентлиги Исроил қўшинлари 15 июлда Сувайш канали районида уруш қилганликлари тўғрисида БАР қуролли кучлари вакилининг ахборотини тарқатди. Алкантара, Фердан, Исмоилия, шунингдек Сувайшнинг шимолий қисми Исроил позицияларидан тўп ва пулемёт ўқига тутилган.

Миср қўшинлари жавоб ўти очиб, Исроил батареяларини жимишга мажбур этдилар, дейилади ахборотда. БАР қуролли кучларининг қўмондонлиги эълон қилдики, Исроил қўшинларининг талафоти 8 танк, юк машиналари, бронетранспортер, икки артиллерия тўпи, иккита ўқ-дори омбори ва ёнилғи омборидан иборат бўлган. Исроил қўшинларининг Алкантара районида Сувайш каналининг ғарбий қирғоғига кечиб ўтмоқчи бўлиб қилган уринишлари даф этилди. Исроилнинг моторли кемаси ва бир неча десант қайиқлари яксон қилинди.

Ҳарбий вакил Исроил авиацияси Сувайшга ва Аззатия районига ҳужум қилган вақтида зенит артиллерияси 4 та самолётни уриб туширганлигини эълон қилди.

ЯНГИ СТАДИОНГА МАРҲАМАТ!

ҚИШЛОҚ КЎРКИ

Бугун биринчи марта ишқибозларга эшигини очадиган «Политотдел» колхози стадионига икки йил аввал пойдевор қўйилган эди. 160-қурилиш трестининг 227-УНР бинокорлари сидқидилдан меҳнат қилишди. Шораҳим Шомақсудов билан Альберт Штрамаерлар бошчилик қилган бригада аъзолари бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишлашди. Дурадгор Э. Кишведдинов, сувоқчи А. Яшин, бўёқчи С. Жилиналар бугун стадионга томошабин бўлиб келишади. Улар ҳам ҳамма қатори колхоз футболчиларига омад тилашади.

Кеча янги стадионда бўлдик. Колхоз раиси Хван Ман Гим билан 227-УНР участка бошлиғи Юрий Викторович Уваров иншоотни сўнгги бор текшириб кўришаяпти. Уларга ҳамроҳ бўлдик. Саккиз сектордан ташкил топган Шарқий трибуна остидаги уйларга кирдик. Булар меҳмонхона учун мўлжалланган. Чиройли ва бежирим уйлар бу ерга меҳмон бўлиб келган спортчиларга аталган. Ғарбий трибунага ўтдик. Кафе, спорт манежи дам олиш уйлари, маъмурият шу ерга жойлашган. Спорт манежида гимнастика, кураш, стол тенниси ва бошқа турлар бўйича мусобақалар ўтказса бўлади.

Юрий Викторович бизни ҳар бири алоҳида-алоҳида эшиклардан ташкил топган иккита кириш йўлига бошлади.

— Мана бу счётчикларга қаранг, — деди Ю. Уваров. — Стадионга қанча ишқибоз кирганини санаб беради. Билети бўлмаганини киритмайди.

— Бу ихтиронинг автори ким? — қизиқиб сўрадик ундан.

— Автори дейсизми, автори раисининг ўзлари. Хван Ман Гим бу сўзни эшитиб мийиғида кулди ва мамлакат стадионларида бу биринчиси ҳисобланишини қўшиб қўйди.

Футбол майдони халқаро масштабда қурилган. Бу ерда футболдан бошқа енгил атлетика мусобақалари ҳам ўтказиш мумкин. Кейинчалик унинг ёнига волейбол, баскетбол, теннис майдонлари, спорт зали ва ҳавза қурилади. Бир сўз билан айтганда тўла спорт комплексига айлантирилади. 12 минг томошабинга мўлжалланган стадион 8 гектар ерни ишғол этди.

Стадион радиоузели орқали дикторнинг овози эшитилди. У радиоузелнинг қандай ишлашини текшириб кўраяпти. Электрчи Владимир Ворежников прожекторларни синаб кўраяпти. 36 метр баландликдаги ҳар бири 1 киловатт қувватга эга бўлган 160 та лампочка стадионни кундуздек ёритиб беради.

«Узгоспроект» нинг А. Файнлейб бошлиқ бир группа инженерлари лойиҳаси асосида бунёд этилган стадион ҳақиқатан ҳам гўзал. Бугун «Политотдел» мамлакат биринчилигида навбатдаги учрашувини ана шу янги стадионда ўтказади. Майдон эгалари Пермнинг «Звезда» командасини қабул қиладилар. Стадионга марҳамат, ҳурматли футбол ишқибозлари!

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Суратда: стадионнинг умумий кўриниши.

А. Абалян фотоси.

МАШРАБ ҲАҚИДА

XVI асрнинг иккинчи ярми ва XVII аср бошларидаги Ўрта Осиё ижтимоий-тарихий шароити феодализм тузумининг зиддиятлари тобора яққол юзага чиқаётган, мазкур системанинг кризиси ва инқирози бошланган бир давр сифатида характерланади.

Машраб тахаллуси билан машҳур бўлган Бобораҳим Муллавали ўғли тарихнинг ана шундай қуюқли бир зулмат нуқтасида ҳаётга келиб, насллар ёдгорлиги учун ўзидан ўлмас бадиий обидалар қолдиролган баркамол зотдир.

Даврнинг қарама-қаршиликларга тўлиқлиги, шоир ва санъаткор сифатидаги Машраб шахсиятининг ҳам зиддиятларга бойлиги, конкрет тарихий сиймо хотираси ва асарларининг турлича талқин ва ислоҳ қилиниши ҳодисалари, бу мўътабар инсоннинг маънавий қиёфасини аниқ белгилашга узоқ замонлар монелик қилиб келди.

Ўзбек ва рус адабиётшунослари асл Машрабнинг чинакам халқчил шоир қиёфасини кашф этиш йўлида узоқ йиллар тинимсиз текширишлар олиб боришди. Илмий машрабшунослик фаолияти бошланганлигига қарийб бир аср тўлай деб қолди.

Ҳақиқий Машрабни ўзбек адабиёти тарихига олиб киришда академик Н. И. Весёловский, шарқшунос Н. Ликошин, В. Л. Вяткин, профессор Фитрат, О. Шарофиддинов, Ғ. Ғулом, И. О. Султонов, академик В. А. Абдуллаев, М. Зокиров, А. Абдуғафуровларнинг таҳсинга сазовор хизматлари бор.

Яқинда «Тошкент» бадиий адабиёт нашриёти босмадан чиқарган Муҳсин Зокирийнинг «Машраб» адабий-танқидий очерк* машрабшунослик эришган ютуқларнинг маълум маънодаги умумлашмаси ва қонуний давомидир.

Монография авторининг энг муҳим ютуқлари: «Девони Машраб»нинг мўътабарроқ қадимий нусхаси ва кейинги тазкираларга таяниб шоир ҳаёти йўлининг хийла ишончли манзарасини чизаолгани, илмий ҳаётда ҳатто яқингача баҳсга сазовор бўлиб келаётган асарлар: «Мабдаинур» ва «Кимё»нинг муаллифи Мулла Рўзибой Машраби Соний эканлигини унинг ўз шеърларидаги маълумотлар билан исботлагани; филологик талқинларда Машраб шеърларини унга ғоявий рақиб бўлган диний-мистик авторлар ғазаллари билан қиёслаш контраст приёмидан фойдаланишида ва ниҳоят Бобораҳим Машрабнинг айрим заиф томонларидан кўз юммаган ҳолда уни ўз даврининг етук, доно шоири, адабиётимизнинг ярашиқли классик вакили даражасида ҳаққоний баҳолай олганида кўринади.

Бундай қараганда, Машраб ҳақида мустақил илмий-текшириш ишининг эълон қилинишининг ўзиёқ адабиётимиз тарихида муҳим ва қувончли ҳодисадир.

Муҳсин Зокирий Машрабнинг ҳаёти ва ижодий меросини ўрганишда кўплаб характерли маълумотларни таҳлилга жалб эта олган. «Девони Машраб»нинг яратилиш тарихиёқ адабиётшунослигимизнинг чигал масалаларидан эди. Баъзи адабиётшунослар, мазкур асар Машрабни халқдан бегона қилиш, унинг шуҳратини дин хизматига сафарбар этиш учунгина яратилган, деган мулоҳазада эдилар. Адабиётшунос М. Зокиров «Девони Машраб»нинг автори халқ шоирининг ғоядош ва маслакдоши, Машраб билан биргаликда ўлимга ҳукм қилиниб, қамоқдан қочишга муяссар бўлган Пирмат Сеторий эканлигини ҳам аниқлашга эришган.

Очеркда автор Машраб шеърларининг тематик ва ғоявий анализига киришар экан, йўл-йўлакай асл Машрабга тегишли бўлмаган асарларни аниқлайди; шоир қаландарлигининг моҳиятини тадқиқ этади. У Машраб ижодининг прогрессив қутбини ташкил этган — унинг сатирик асарлари руҳини ибратли умумлаштиради: «Машрабнинг ҳажвий шеърлари учун характерли бўлган бош ва марказий мавзу—ортодоксал ислом руҳонийларининг турли тоифаларига мансуб бўлган шайхлар, зоҳидлар, хўжалар, саидлар, охундлар, эшон ва муллаларнинг разолат тўла маънавий ва жисмоний қиёфаларини фош этиш, пуч ва бемаъни диний афсоналар, исломий ақидалар, бидъат ва хурофотлардан қудратли ва заҳарли қаҳқаҳа билан кулишдан иборатдир» (Монография 44 бет)

Дарҳақиқат, Машрабнинг танқиди аччиқ ва дангал, кўпинча программ характерга эга бўлган мисраларда нақш этилган эди:

Тортсам бир оҳ дард билан маҳшаринг куяр,
Қилсам фиғон боғинг ила Кавсаринг куяр.
Қоч осмон, панага, яшин
ахгаринг куяр.
Эй Жабраил, йиғ энди ўзингни, паринг куяр.

Бедардсен, фариштасан-у, дарддин йироғ! деб баралла ҳайқириш XVII асрда ҳазилакам гап эмас эди.

Машраб шоир сифатида камдан-кам талантларга насиб қиладиган содда, халқчил услуб эгаси эди. Унинг барча ғазал, мухаммас ва мустаъзодларида фикрий теранлик ва аниқлик, мусиқий равонлик ва жозибалилик барқ уриб туради.

М. Зокирий китобини мутолаа қилиб ёпар эканмиз, унинг Машраб биографиясини тиклаш йўлида ҳормай-толмай изчил тадқиқотлар олиб боргани, шоирнинг шахсияти, фаолияти ва асарларини «йўлдан қўшилган хас-хашаклар»дан тозалаш учун самарали жон куйдирганининг гувоҳи бўламиз.

Энди, бизнинг тушунчамиздаги Машраб илгаригидек ҳам қисман фанатик руҳоний, ҳам атеистик мотивлар куйчиси; ярим зоҳид ва ярим исъёнкоргина бўлиб қолмайди. Шоирнинг характеридаги халқпарварлик, ижодидаги прогрессив тенденциянинг қўли беҳад баланд келади, ижодий ғоявий кучсизликлари хийла озаяди. Чунки у очиқдан-очиқ:

— Мени зоҳидга қўшманглар, залолидин т ўйиб кетдим! — деб ўз асридан дадил нидо қилади. Ҳақиқий Машрабнинг китоб саҳифаларидан кўзга ташланаётган ёрқин сиймосини асримиз ўқувчилари назарида гавдалантиришда монография муаллифи чинакам самарали, мақтовга лойиқ хизматлар қилган.

Ҳар тўкисда бир нуқсон дегандай, М. Зокирий монографиясида ҳам айрим эътирозга сазовор моментлар учраб туради. Муаллиф қаландарлар ҳақида фикр юритиб: «Қаландар гуруҳлар, асосан, омма орасида яшаб, дарбадар, девонавор ҳаёт кечиришар, тиланчилик билан кун ўтказишар, халқ ҳаётининг кўз илғамас салбий жиҳатларигача яхши билиб, ўз ижодида буни кенг ифода қилар эдилар» (39 бет) дер экан, бу гапдан бечора қаландарлар ижодкор шоир эдилар, деган ҳақиқатга хилоф хулоса чиқиб келади.

Ишда шоир тахаллусининг луғавий маъноси изоҳланмаганидек, Машраб асарларининг тарқалиши, уларни тўплаш ва илмий саралаш принциплари каби актуал масала четлаб ўтилган. Сўнгра тадқиқотчи асосий эътиборни Машрабнинг ғоявий соғлом асарлари таҳлилига қаратган-у, шоир ижодининг заиф томонларини ташкил этадиган шеърларини анализ қилмаган ва бунинг замон, феодал мафкура тазйиқи остида яратилганлигини объектив равишда изоҳлашга ҳам аҳамият бермаган. Шунинг натижаси бўлса керакки, баъзи бир мисоллар анализида рамзий маъно ташиган (ишқ, ёр каби) сўзлар изоҳланмайди.

Бизнингча, монографияда халқ оғзаки ижодида Машраб образи масаласи кўтарилганида халқчил шоирнинг шахсий қиёфаси янада ёрқинлашган бўлур эди.

Лекин, юқоридаги мулоҳазаларимиздан қатъий назар, филология фанлари кандидати Муҳсин Зокирийнинг «Машраб» адабий-танқидий очерки унинг изланишлари мевасидир.

В. РАҲМОНОВ,
А. Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетининг аспиранти.

* Муҳсин Зокирий. «Машраб». Тошкент, 1966. Редактор А. Қулжонов.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

9 июлда Ватанимиз пойтахтида, Химкино сув ҳавзасида осмонга учирилган яшил ракета СССР халқлари IV юбилей спартакиадаси финал мусобақалари бошланганидан дарак берди. Шу кундан буён пойтахтнинг ҳамма спорт базаларида Иттифоқимизнинг барча республикаларидан келган спортчилар куч синашишмоқда. Бу мусобақаларнинг ҳаммаси ҳақида батафсил тўхташ, ғолибларни номба-ном санаш қийин. Негаки, Спартакиада программасида спортнинг 45 тури бўлиб, 19 минг киши спартакиада чемпиони номини олиш учун астойдил курашмоқда. Ҳа, спортчиларимизнинг бу катта йиғини ўзининг оммавийлиги ва кенг қулоч ёйганлиги билан мислсиздир. Бу жиҳатдан эса у Токиода бўлган олимпиада ўйинларидан уч баравар катталик қилади.

Нева соҳилларида спортимизнинг ёш вакиллари маҳорат синовидан ўтмоқдалар. Бу ерда 16 июлда В. И. Ленин номли стадионда мактаб ўқувчиларининг Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган X Бутуниттифоқ спартакиадаси байроғи тантанавор кўтарилди. Ёш спортчиларимиз байрамини миллионлаб совет кишилари «зангори экран» орқали ҳаяжонланиб кузатдилар. Бу ерда республикамиздан борган 343 ёш вакилимиз Ўзбекистон спорти шарафини ҳимоя қилмоқда. Ўқувчилар спартакиадасида эришилган натижалар СССР халқлари IV спартакиадаси ҳисобига киритилади. Шунинг учун ҳам учрашувлар қизғин ўтмоқда. Шуни айтиш керакки, ёш спортчиларимиз Ленинград синовидан муваффақиятли ўтмоқдалар. Спорт мастери нормативини бажарган бешта ёш сузувчи ўртасида ўзбекистонлик Валентина Чулюкина ҳам бор эди.

Қўл тўпи ўйинларида қизларимизнинг РСФСР командасини 8:2, Грузия командасини 20:13, қозоғистонликларни 15:12 ҳисобида мағлубиятга учратганлиги қувончлидир. Ўғил болалар ҳам спортнинг бу турида чакки қатнашмаёти,. Улар Грузия ўқувчиларини 20:13 ҳисобида енгишди. Теннисчилар, шахматчи қизлар ҳам муваффақият қозонишмоқда.

Москва стартларида эса волейболчиларимиз фахрли ўринлар учун астойдил бел боғлаганликлари маълум бўлди. Аёлларимиз Тожикистон ва Эстония волейболчиларини 3:0 ҳисобида, эркаклар командамиз эса энг кучли ҳисобланган ленинградликларни ҳамда Арманистон командасини 3:1 ҳисобида енгдилар.

Баскетболчилар турнирини гигантлар мусобақаси деб аташмоқда. Чиндан ҳам бу турнирда қатнашаётган спортчилардан 36 кишининг бўйи 2 метр ва ундан ориқдир. Аёлларимиз биринчи турда кучли рақиб билан беллашдилар. Улар РСФСР баскетболчиларига қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. Ўйин 46:43 ҳисобида рақибларимиз фойдасига ҳал бўлди. Эркаклар командамиз Грузия вакилларидан 52:71 ҳисобида енгилдилар.

«ИЛ-62» ПАССАЖИРЛАР ТАШИЙ БОШЛАДИ

14 июлда Совет реактив лайнерларидан «ИЛ-62» пассажир самолёти Москва—Тошкент ўртасида қатнай бошлади. Бундан олдин самолёт Сибирь, Узоқ Шарқ, Ўрта Осиё осмонида тажриба тариқасида учириб кўрилди, энг янги навигация ускуналари синаб кўрилди, энг катта тезликда — соатига 950 километр ва 13 минг метр баландликда учирилиб, имтиҳондан ўтди. Олдинда эса, кўп синовлар бор. Иттифоқ ичкарисида ва қитъалараро энг узоқ авиалинияларда тўхтамасдан учиб, ҳар қандай об-ҳаво шароитида синаб кўрилади.

...Эрталаб соат 7. 168 пассажир юмшоқ креслолардан ўрин олади. Диспетчерлик пунктидан «учишга руҳсат бераман», деган команда эшитилади. Самолёт бир оз юриб, осмонга кўтарилади. Пассажирлар бир қанча янгиликка дуч келади:

Одатдагидек қулоқларингиз ғувулламайди, самолётнинг дум қисмида жойлашган тўртта двигателларнинг шовқини эшитилмайди.

Такомиллаштирилган кондициялаш системаси салонда микроиқлим яратиб беради. Асбоблар ҳаво босими, ҳарорат, намликдаги энг кичкина ўзгаришларни ҳам бошқариб туради. Ойналарнинг ташқари томонида нур фильтрлари ўрнатилган.

Самолёт 3 минг километр масофани босиб ўтиб, соат ўндан 15 минут ўтганда Тошкент аэропортига қўнади. Реверсив двигателлар машинанинг ғилдираклари бетон йўлга тегар-тегмас уни бир зумда тўхтатди. Жуда тез ерга қўниш «ИЛ-62 самолётининг яна бир афзаллигидир.

— Бу машина фойдаланишда жуда ишончли, тежамли ва қулайдир, — деди самолёт командири, граждан авиациясининг энг тажрибали учувчиларидан бири Н. М. Шапкин.

Пассажирлар бунга қўшимча суратда яна шу нарсани айтишлари мумкин: самолёт жуда соз!

(ТАСС мухбири).

ОНАХОН ТАШАККУРИ

Эшик «ғиқ» этиб очилди. Кўрпачада ўтирган нуроний она дарҳол эшикка қаради.

— Ким, у?

— Ҳа, биз келдик, бувижон, — деб жавоб қилишди.

Ўқувчи болалар челакларда сув келтиришибди. Улар билан қизлар ҳам бирга экан. Бир зумда қизлар енг шимариб ҳовли супиришди. Кўп ўтмай медицина ҳамшираси Рая опа ҳам келиб қолди. У уйга кириб Ортиқ бувининг соғлиғини, кечаси билан қандай ухлаганлигини сўради. Кампир хурсанд бўлди. Ўзининг миннатдорчилигини билдирди. Ҳамшира примусга ўт ёқиб, онага чой қайнатиб берди.

Хувиллаб ётган уй бир зумда одамлар билан гавжум бўлиб кетди. Яна ўқувчи болалардан бир нечаси келди. Нима хизмат борлигини онадан сўрашди. Она ўрикни қоқиб, олчаларни териб беришни сўради. Болалар бу илтимосни ҳам бажонидил бажаришди.

Янгийўл районидаги Навоий номли колхознинг соя-салқин, хушҳаво жойларидан бирида пенсионер Ортиқ буви Ҳасанова анча йиллардан бери истиқомат қилади. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш даврида у Фарғонанинг Қўқон шаҳридан келган. Шундан бери бу ерда истиқомат қилади. У чўлни ўзлаштиришда, хотин-қизларни дала ишларига жалб қилишда актив қатнашди. Чўлнинг ён бағирларига тут дарахтлари ўтқазди. Тутзорлар барпо қилди. Пиллачилик бригадаси ташкил этиб, унга ўзи раҳбарлик қилди. Пахтачиликни ривожлантиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Мана энди бир неча йилдан бери пенсияда, кексалик гаштини суряпти. 74 баҳорни кўрган бу аёлнинг кийиш-ичишдан камчилиги йўқ. Колхоз ёрдам бериб турибди.

Ҳурматли газетхонлар, онанинг бола-чақаси борми, деб сўрашлари мумкин.

Ҳа, бор эди. Унинг катта ўғли Маъмуржон Улуғ Ватан урушида немис фашистлари билан жанг қилиб қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Икки боласи эса ёшлигида вафот этган. Қишлоқ аҳли онага доимо меҳрибон, кўнглини кўтариб, уни ҳеч ёлғиз қўйишмайди. Тўй-томошаларда йўқлаб туришади. 89-Тургенев номли мактабнинг 8-синф ўқувчилари онанинг ёлғизлигини билинтиришмайди. Улар навбатма-навбат келиб унинг рўзғор ишларини бажариб беришади.

М. ҒОЗИЕВ.

ЯНГИ улкан ҳаво лайнери — «ИЛ-62» Тошкент аэропортида (ўнгдаги сурат). Чапдаги суратда эса, экипаж аъзолари учиш вақтида олган таассуротлари ҳақида фикрлашмоқдалар.

Л. Глауберзон фотолари.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.00 — Оталар изидан.

Рус тилида: 18.40 — Телевизион янгиликлар. 19.00 — Навоий ва архитектура гўзаллиги. 19.25 — Болтиқ депутати (бадиий фильм). 21.05 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.10 — Телевизион янгиликлар. 21.30 — Уйғун. Файласуфнинг айтганлари. 21.50 — Ғишт—асосий хом ашё. 22.05 — Увайсий (музикали эшиттириш).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Рус тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси. 17.00 — Математика. Тригонометриядаги тенгсизликлар. 18.35 — Физика. Геометрик оптика ва фотометрия қонунлари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 — Ленин юлдузлари порлайверсин (ўқувчилар учун). 20.00 — Қандай қилиб қушнинг расмини чизиш керак. 20.20 — Москвада Қозоғистон ССР ҳафталиги. 21.00 — Телевизион янгиликлар. 21.15 — КПСС Марказий Комитетининг Совет ҳокимияти 50 йиллигига бағишланган тезислари. 21.30 — Москвада Қозоғистон ССР ҳафталиги. Катта концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

17.00 — ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.30 — Эшиттиришлар программаси. 19.35 — Гаванадаги ҳайвонот боғи (кинофильм). 19.45 — Тоғ қасоскорлари (бадиий фильмнинг 1 серияси).

Рус тилида: 21.00 — Ярим доллорлик ҳикоя (телефильм). 21.15 — Эстрада концерти. 21.45 — Борьба (телевизион бадиий фильм).

КИНО

Қишки бинода

Гайдуклар — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ЧАЙКА», САНЪАТ САРОЙИ, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Подшо ва генерал — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Кўнимсиз киши — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ёзги бинода

Гайдуклар — НАВОИЙ номли.
Соҳибжамол чўпон — «РАКЕТА».
Кичик қочоқ — ТЕЛЬМАН номли.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,

электр учун

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун қарзлари бўлган абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ

тарозибонлар, стрелкачилар, юк ташувчилар, йўл ишчилари ва вагонларни тузатиш, учун слесарларни

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тарозибон ва стрелкачининг ойлик маоши 70 сўмдан 100 сўмгача, юк ташувчиларники — 100 сўмдан 150 сўмгача, йўл ишчиси ва слесарники 80 сўмдан 100 сўмгача.

Бўйдоқлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Тошкент темир йўл бўлимида кўрсатилган ҳунарлар бўйича қисқа муддатли курслар очилган.

Темир йўл ишчиларига ҳар йили бепул темир йўл билети берилади.

Оилалиларга Ўрта Осиё темир йўлида фойдаланиш учун қўшимча яна бир билет берилади.

Ишчиларга бир йилга бепул пригородний темир йўл билети берилади.

Ишчилар махсус кийим билан таъминланадилар.

Темир йўл институти ва техникумларига кирувчилар учун имтиёзлар берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Салар калитлари, 6 уй, телефонлар: В.8-3303, В-8.4569, В-8-4469.

«ПОЛИТОТДЕЛ»

колхозида
18 июль кеч соат 6 яримда

ЯНГИ СТАДИОННИНГ ОЧИЛИШИ

ва

СССР биринчилиги учун «Звезда» (Пермь) — «Политотдел» «А» класс командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01949. Индекс 64970 А. 1703.